

OUDEREN

Vorige week heb ik in deze rubriek Mark Taimanov ten tonele gevoerd. De Rus is 71 jaar en laat zich nog regelmatig zien op toernooien. Schaken heeft nou eenmaal het grote voordeel dat het door mensen van alle leeftijden beoefend kan worden en dat men nog op hoge leeftijd op wedstrijdniveau kan meedoen. Het beste voorbeeld vormt de 101-jarige mevrouw Toos Roodzant uit Rotterdam (hier ook al eerder genoemd) die nog steeds wedstrijden speelt. Welke andere sport zou trouwens op zo'n grote schaal (over de hele wereld) beoefend worden door mensen van alle leeftijden?!

Enkele bekende voorbeelden van bejaarde schakers die nog volop actief zijn, zijn de voormalige wereldtoppers Bronstein en Smyslov. Smyslov (76) is oud-wereldkampioen. Zijn leeftijd belet hem niet om het nog op te nemen tegen jongelingen die hoog op de wereldranglijst staan. Zo deed hij vorige maand mee aan een vierkamp in Hoogeveen. Ik was daar een dag aanwezig en zag hoe de oude meester zich nog steeds verweert als een leeuw. Hij ziet wat minder goed waardoor hij een leeslamp boven het bord nodig heeft en voorover moet buigen om zijn zetten te noteren. Maar ach, wat maakt dat uit?, merkte iemand op, een echte top-schaker hoeft natuurlijk ook niet zo goed te kunnen zien...! Vassily Smyslov schaakte tegen Emil Sutovsky (jeugdwereldkampioen 1996), Loek van Wely (beste Nederlander) en Judit Polgar ('s werelds beste vrouw, 14e op de wereldranglijst). Smyslov verloor tweemaal en kwam

vier keer tot remise.

Enkele andere voorbeelden dat schakers niet verslijten, zijn Lajos Portisch (60 jaar; staat 59e op de wereldranglijst) en Viktor Kortsjnoj. Kortsjnoj heeft ooit de bijnaam Viktor de Verschrikkelijke gekregen en doet die naam nog altijd eer aan. Hij is een vechtjas en wint nog menig toernooi. Hij is inmiddels 66 jaar en is de beste veteraan met zijn 54e plaats op de wereldranglijst.

Hier een partij van Smyslov uit de vierkamp in Hoogeveen.

Smyslov-Polgar
1. Pf3 Pf6 2. d4 g6 3. Lg5 Lg7 4. Pbd2 d5 5. e3 0-0 6. Ld3 c5 7. c3 b6 8. 0-0 Lb7 9. Lxf6 Lxf6 10. De2 Lg7 11. Tad1 Pd7 12. Tfe1 c4? 13. Lc2 f5 14. Pg5 Tf6 15. f4 b5 16. g4 e6 17. Dg2 De7 18. Pdf3 h6 19. Ph3 a5 20. Pe5
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 20. Pe5
20...g5 21. gxf5 Pxe5 22. dxe5 Txf5 23. Lxf5 exf5 24. fxf5 d4 25. e4 dxc3 26. bxc3 hxf5 27. Pxf5 b4 28. e6 Lc6 29. Pf7? Df6 30. Td6?! Dxc3 31. Ted1 Lxe4 32. Td8+ Txd8 33. Txd8+ Kh7 34. Pg5+ Kh6 35. Pf7+ (1/2-1/2)

In DIAGRAM 2 het slot van Bronstein-Vedder (open toernooi Hoogeveen). Het ging vanuit deze stelling zó verder: 16. c5! Lc6 17. cxb6 Db7 18. Pe5! Lxg2 19. Txd7 Ld5 20. T1xd5 Txc3 21. Td8+ Lf8 22. Txf8+! Kxf8 23. Db4+ Ke8 24. Td8+! Kxd8 25. Df8 mat.

Schaken kun je altijd en overal. Zelfs... onder water. Sommige clubs die uit zijn op publiciteit, halen de stunt uit om in een zwembad te schaken. Zo werd onlangs in het zwembad van De Lier een partij onderwaterschaak gespeeld. Men plaatste op de bodem van het bad

een aluminium schaakbord.

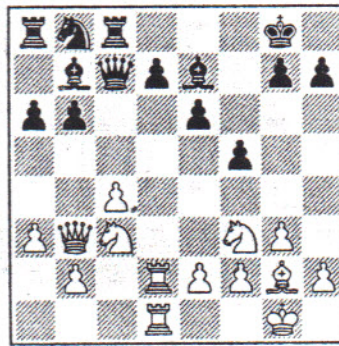
Plastic schaakstukken met een hoogte van ongeveer een halve meter werden met zand opgevuld zodat ze stevig op de bodem van het bad op het bord bleven staan. De twee spelers bleven op de rand van het zwembad zitten en gaven enkele duikers door waar zij de stukken naar toe moesten verplaatsen. Het verzetten van de stukken onder water was niet zo'n probleem, maar werd een stuk gesla-gen, en moest dat dus het bad uit, dan kostte het meer moeite. De meeste zweedruppels kostte de koningin. Hare majesteit woog zelfs dertien kilo.

Zaterdag wordt in Schaesberg het open Limburgs snelschaakkampioenschap voor clubteams (viertallen) gehouden. Het speeltempo is zeven minuten per persoon per partij. De schaakdag begint om 10.00 uur in zaal Het Streeperkruis, Streeperstraat 66.

Tot slot een stukje van de hand van Viktor Corvan van de vereniging Calssa Geleen.
Dame, vrij naar Toon Hermans

Tegenstander Herman lijdt is al twee paarden kwijt!
Maar dan doet hij 'de zet', drukt in zijn klok,
- neemt tussendoor nog een lekkere slok -
en pakt simpelweg zijn dame!
'Dag Piet, 't is over, amen!'

FOUTE BRIDGERUBRIEK: Door een vergissing is afgelopen maandag de bridgerubriek niet correct afgedrukt. Maandag wordt dit hersteld.

BLIND

Het geven van een blindsimultaan is geen alledaagse bezigheid. Sommige schaakgrootmeesters wagen zich er helemaal niet aan. In bepaalde landen is dit fenomeen zelfs verboden, omdat het slecht zou zijn voor de gezondheid. De Duitse grootmeester Vlastimil Hort vindt dat dat wel meevalt. „Alleen moet je het niet al te vaak doen. Het is een kwestie van concentratie.” Hort nam het vorige maand tijdens het Fontystoernooi in Tilburg geblinddoekt op tegen acht personen. Binnen enkele uren had hij de klus geklaard. Zeven punten was zijn score. „Maar, eerlijk gezegd, was het niveau van de tegenstanders niet echt hoog”, zo meende Hort en dat soort opmerkingen kennen we van hem, want de bescheiden en sympathieke grootmeester bedient zich niet van grootspraak. Het wereldrecord blindsimultaan staat nog steeds op naam van de Hongaar Flesch en dat dateert uit 1965. De Hongaar, die later bij een auto-ongeluk om het leven kwam, nam het op tegen zestig borden. Sommigen twijfelen echter aan de waarde van het record, omdat sommige tegenstanders gedwongen zouden zijn hun partij na zes of zeven zetten op te geven. Najdorf nam het in de veertiger jaren 'blind' op tegen vijftig mensen. Niet om een record te vestigen, maar om zodoende wereldnieuws te maken zodat zijn familie wist dat hij nog in leven was en in Argentinië woonde.

De Limburgse competitie voor clubteams is volop aan de gang. Ook de wedstrijden tussen lagere teams

DIAGRAM 1

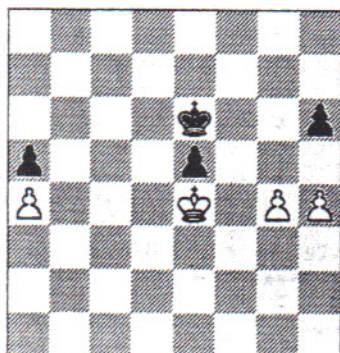

DIAGRAM 2

kunnen interessante partijen opleveren. Hier de slotfragmenten van enkele partijen uit de ontmoeting tussen de tweede teams van Schaesberg en VSM Maastricht.

Jan Heijenrath (Schaesberg II) - Ronald Nelissen (VSM II). Zie DIAGRAM 1.

Vanuit deze stelling liep het als volgt af: 37. g5 h5 38. g6 Kf6 39. g7 Kxg7 40. Kxe5 Kf7 41. Kf5 Ke7 42. Kg6 Kd6 43. Kxh5 Kc5 44. Kg5 Kb4 45. h5 Kxa4 46. h6 Kb3 47. h7 a4 48. h8D Ka2 49. Dc3 en wit wint (1-0).

Leo Hovestadt (VSM II) - Ivo Wantola (Schaesberg II).

Zie DIAGRAM 2, de stelling na 31... exf5.

De slotfase verliep als volgt: 32. Tb4 e5 33. a6 bxa6 34. Lxa6 e4 35. Kg2 e3 36. Txd6 Txc2+ 37. Kg1 Ta1+ 38. Lf1 Tc7 39. Kg2 Ta2+ 40. Kg1 e2 41. Lxe2 Txe2 en wit gaf op de 48e zet op (0-1).

Maarten-Jan Oosterman (VSM II) - Bert Coenen (Schaesberg II).

Zie DIAGRAM 3.

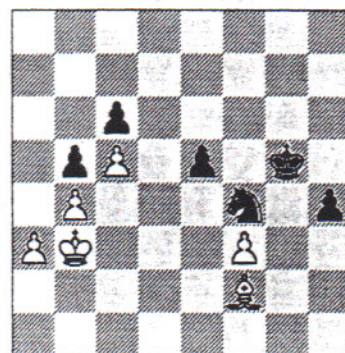
Nu volgde: 42. a4 bxa4+ 43. Kxa4

h3 44. Lg3 Pe2 45. Lh2 Kf5 46. b5 Pc3+ 47. Ka5 Pxb5 en wit geeft op (0-1).

Een schaakvereniging met een opmerkelijke naam is SOPSWEPS '29, een naam die wel enige toelichting behoeft. De naam staat voor Samen Op Pad Spelen Wij Een Potje Schaak en de '29' wordt verklaard door de oprichtingsdatum, 29-2-1992. Daar komen de cijfers 2 en 9 volop in voor en dat was voor de leden aanleiding voor deze keuze. De club bestaat uit een stel vrienden en die hebben dus - zoals de naam al zegt - slechts de intentie om gezellig samen op pad te gaan en een potje te schaken. Ze vormen geen echte vereniging, die zoals alle andere, elke week op een vaste plek een clubavond heeft, nee, het enige wat de heren schaakvrienden doen is ongeveer eenmaal per maand een wedstrijd spelen voor de competitie en dat doen ze op heel aardig niveau, de landelijke derde klasse. Officieel zijn ze gevestigd in Oud-Valkeveen, maar 'thuis' schaken doen ze nooit. Ze spelen alleen uitwedstrijden. Want, juist, ze willen samen op pad!

Hans ('Ook dat Nog') Böhm gaf in het winkelcentrum van Stein een simultaan bij gelegenheid van het dertigjarig bestaan van de vereniging DJC. Böhm had 32 tegenstanders. Leo Caessens wist als enige Böhm te verslaan. Remises waren er voor Toin Voncken, Rob Ament, Ynze Mengerink en Rob Caessens.

DIAGRAM 3

PER POST

Schaken via Internet en e-mail raakt steeds meer in zwang. Niettemin zijn er ook nog grote groepen schaakliefhebbers over de hele wereld die correspondentieschaak spelen door de zetten per post over te brieven. Nederland heeft de Europees kampioen correspondentieschaak: Walter Mooij (59). Hij begon als 'gewone' bordschaker bij het Amsterdamse Watergraafsmeer. Om zijn openingskennis en analysevaardigheden op te krikken en daarmee natuurlijk ook zijn speelsterkte, ging hij 25 jaar geleden aan correspondentieschaak doen. Dat leent zich daar goed voor. Je hebt thuis alle tijd om over je zet na te denken en kunt ondertussen boeken raadplegen. Uiteindelijk raakte Mooij helemaal in de ban van het correspondentieschaak en speelde hij alleen nog maar op deze manier. In het correspondentieschaak worden toernooien gehouden onder auspiciën van een overkoepelende federatie. Alle deelnemers die bijelkaar in een groep ingedeeld zijn, spelen tegelijkertijd tegen elkaar. Dat betekent dat ieder meerdere partijen tegelijk aan het spelen is. Een zet moet zeker binnen drie dagen op de post gedaan worden. Speel je zoveel partijen tegelijk, dan krijg je welhaast elke dag een zet in de bus en is het hard werken om alles bij te houden. Tegenwoordig wordt ook vaak de schaakcomputer gebruikt. Een partijstelling kan immers in de computer ingevoerd worden, waarna die een advies geeft. Door de hulpmiddelen - de computer, boeken - en de ruime bedenktijd die

Diagram 1

SCHAKEN
Door Frank
Clevers

Diagram 2

men heeft, zijn de partijen in het correspondentieschaak over het algemeen van een zeer hoog niveau. Het maken van fouten of een flinke blunder is praktisch uitgesloten. Een speler als Mooij, bijvoorbeeld, heeft een databank op cd-rom met een bestand van zo'n 450.000 partijen. Bovendien beschikt hij over vijfduizend (!) boeken. Walter Mooij baarde in 1976 opzien. Hij bood de Russische grootmeester Viktor Kortsjnoi, die uit de Sovjet Unie wilde vluchten en moest onderduiken, onderdak. De verdwijning van Kortsjnoi was destijds wereldnieuws. Niemand wist waar hij zat. Alleen Mooij wist het. Die beschermde de grootmeester. Als ze de deur uit moesten, lag Kortsjnoi op de achterbank van de auto met kranten over zich heen. Mooij heeft nog af en toe contact met Kortsjnoi. Ze zien elkaar af en toe als de grootmeester deelneemt aan een toernooi in ons land, maar het contact gaat vooral - niet verwonderlijk voor een correspondentieschaker - per post.
(bron: Schaakmagazine)

Bij de vereniging EWS uit Weert is het correspondentieschaak óók erg populair. Spelers als Bas van der Plassche, Peter Ramaekers, William

van Zanten en Joost Kerssemakers hebben hier een grote liefhebberij aan. Hier volgt een recente partij van Kerssemakers.

U. Skrodelis - J. Kerssemakers

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. La4 Pf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Pa5 10. Lc2 c5 11. d4 Dc7 12. Pbd2 Ld7 13. Pf1 Tfe8 14. Pg3 cxd4 15. cxd4 Tac8 16. Lb1 Pc6 17. Le3 d5 18. Pxe5 Pxe5 19. dxe5 Dxe5 20. Ld4 Dg5 21. e5 Lb4 22. Te3 Lc5 23. b3 g6 24. Kh2 Pg4+ ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 24....Pg4+

(Commentaar Kerssemakers bij deze stelling: Het is nu plotseling uit. De hoofdvariant is een mat in zeven zetten: 25. hxg4 Lxg4 26. Dd2 Lxd4 27. Dxd4 Dh4+ 28. Kg1 Tc1+ 29. Pf1 Txf1+ 30. Kxf1 Dh1 mat; en andere zetten kosten wit het nodige materiaal)

De partij ging als volgt verder: na 25. hxg4 Lxg4 26. Tf3 Lxf3 gaf wit op.

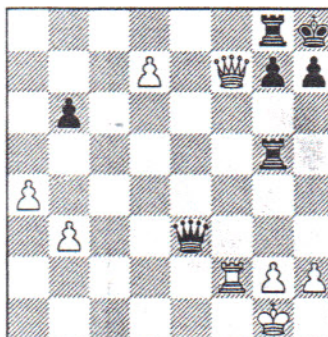
Tot slot twee probleemstellingen. Zie de DIAGRAMMEN 2 en 3. Bij beide is de opgave: wit geeft mat in 3 zetten. De oplossingen staan achteraan in deze rubriek.

De vereniging EWS uit Weert bestaat 60 jaar en viert dat zaterdag. Grootmeester Hort geeft een simultaan, aanvang 14.00 uur in zalencentrum De Poort van Limburg.

Oplossing diagram 2: 1. Pa6+ Txd8 2. Db8 Txb8 3. Pc7 mat.

Oplossing diagram 3: 1. Dxg8+ Kxg8 2. d8D+ De8 3. Dxe8 mat.

Diagram 3

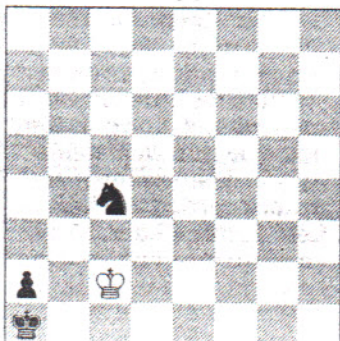
GLÜCK

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan organiseerde EWS zaterdag jl. in Weert een simultaan door grootmeester Vlastimil Hort. Hort nam het op tegen veertig man. Daar zaten geen kleine jongens bij. EWS had vanwege het diamanten jubileum een aantal oud-clubkampioenen uitgenodigd en het bleek dat deze cracks, die 'uitgevlogen' zijn en nu bij andere verenigingen schaken, graag aan de uitnodiging gehoor gaven. Zodoende werd het een kleine reünie voor de Weertse schaakclub.

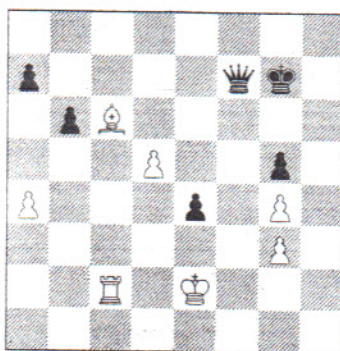
Voor Hort werd het een middagje van hard werken in Weert. Want onder de veertig spelers zaten er een heleboel die uit waren op een overwinning tegen de voormalige wereldtopspeler of op z'n minst een deling van het punt. Drie man slaagden erin Hort te verslaan: Arno van Osch (clubkampioen 1977 tot en met 1979, speelt tegenwoordig bij Valkenswaard), Bas van der Plassche (clubkampioen 1981 tot en met 1984, speelt nu bij Eindhoven) en Joost Kerssemakers (clubkampioen 1980 en 1990). Kerssemakers is nog volop actief bij EWS als secretaris. Vanuit zijn woonplaats Maarheeze doet hij de tochtjes naar Weert steevast per fiets. Daarnaast waren er maar liefst acht remises, die werden behaald door: Martijn Cox, Maurice Duits, Bas Friesen, Alexander Haspels, Michel van de Klundert, Leon Smeets, Raymond van Alphen en Eric Schouten. Het was een lange zit. De simultaan begon om twee uur.

Hort zei tegen half zes, nadat hij een korte pauze had ingelast, dat hij nu geen pauze meer zou houden en zich ten doel stelde om om half zeven klaar te zijn. Dat werd echter

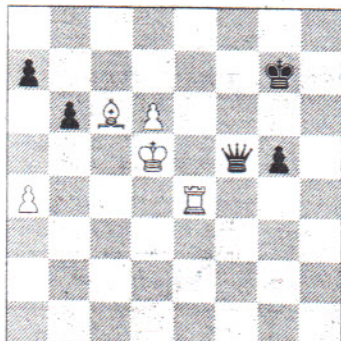
ZIE DIAGRAM 1

ZIE DIAGRAM 2

ZIE DIAGRAM 3

een flink stuk later. De vriendelijke en humoristische Duitser bleef niet-temin vrolijk. Na elke partij die hij won, bleef hij droogjes zeggen: „Ik habe Glück gehabt...!“ Om kwart over zeven moest de zaal ontruimd worden omdat anderen de zaal gereserveerd hadden voor een feestavond. Het orkestje wilde alvast gaan opbouwen. Nog twee partijen waren aan de gang.

De borden werden zorgvuldig opgepakt en de strijd werd in het café-gedeelte voortgezet. Na de laatste zetten was het kwart voor acht. Jazeker, schakers zijn volhouders! En petje af voor Hort.

Hier de slotstelling van de partij die het langst duurde:

Hort - Friesen

ZIE DIAGRAM 1

Dat het zelfs met deze voorsprong in materiaal remise kan zijn, blijkt hier. In deze stelling is zwart aan zet. Remise!

Hier de slotfase van een andere marathonzitting, Hort - Duits.

We komen in de partij na de 61e zet van wit, ZIE DIAGRAM 2.

Het ging als volgt verder:

61...Df3+ 62. Kd2 e3+ 63. Ke1 Dh1+ 64. Ke2 Dg2+ 65. Kd3 Dxd3 66. Te2 Dxd4 67. Txe3 Df4 68. Te4 Df5 69. d6 Df3+ 70. Kc4 Df1+ 71. Kd5 Df5+ 72. Te5 Df3+ 73. Te4 Df5+

ZIE DIAGRAM 3, de slotstelling. Remise.

Ten slotte de gedegen winstpartij van Arno van Osch.

Hort - Van Osch

1. c4 e5 2. Pc3 Pf6 3. g3 d5 4. cxd5 Pxd5 5. Lg2 Pb6 6. d3 Le7 7. Le3 Pc6 8. Lxc6+ bxc6 9. Pf3 Pd5 10. Ld2 Lf6 11. 0-0 0-0 12. Tc1 Pxc3 13. Lxc3 Lh3 14. Te1 Dd5 15. e4 De6 16. Pd2 Lg5 17. Tc2 Le7 18. Pc4 f6 19. b4 Tab8 20. Tb2 Tfd8 21. De2 Dd7 22. Td1 Lg4 23. f3 Le6 24. Tdd2 c5 25. a3 Da4!

ZIE DIAGRAM 4, de stelling na 25...Da4!

26. Kg2 Lxc4 27. dxc4 Dxa3 28. Tdc2 cxb4 29. Ta2 Db3 30. Le1 Lc5 31. Ta5 De3 32. Df1 Ld4 33. c5 Db3 34. De2 Tb7 35. Tc4 Lc3 36. c6 Tbb8 37. Txc3 bxc3 38. Tc5 Db2 39. Kf1 Dxe2+ 40. Kxe2 Tb2+ 41. Ke3 Txb2 42. Txc3 Td1 43. Lf2 Tf1 44. Tc2 Txf2.

Na enkele zetten gaf Hort op.

ZIE DIAGRAM 4

